

Αειφόρος Κατασκευή στο Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα μέσω της Ολοκληρωμένης Πολιτικής Προϊόντων

Ενημερωτικό Δελτίο – Τεύχος Νο4 (Δεκέμβριος 2007)

Εργαλείο αξιολόγησης της περιβαλλοντικής απόδοσης κτηρίων

Το Πρόγραμμα **SUSCON** (LIFE 05 ENV/GR/000235) υλοποιείται στα πλαίσια της Κοινοτικής πρωτοβουλίας LIFE – Περιβάλλον και επιδιώκει την υιοθέτηση και εφαρμογή της έννοιας της αειφόρου κατασκευής' στις πρακτικές των τεχνικών εταιρειών που κατασκευάζουν έργα, των μελετητικών-συμβουλευτικών επιχειρήσεων που συντάσσουν τις τεχνικές προδιαγραφές των έργων, των δημόσιων αρχών που εκδίδουν τις τεχνικές προσφορές, των προμηθευτών των δομικών υλικών και άλλων συμμετεχόντων που ανήκουν στον κατασκευαστικό τομέα.

Συμμετέχοντες Φορείς:

- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Χημικών Μηχανικών)
- ΕΔΡΑΣΗ – Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ Α.Τ.Ε.
- ΕΠΤΑ Ε.Π.Ε. - Σύμβουλοι Μελετητές Περιβαλλοντικών Έργων
- Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος)
- CYBARCO Ε.Π.Ε.
- Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου

Στο πλαίσιο του προγράμματος SUSCON, αναπτύχθηκε ένα εργαλείο για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής απόδοσης των κατασκευαστικών έργων, με έμφαση στα κτήρια. Το εργαλείο σχεδιάστηκε με τρόπο ώστε να προσαρμόζεται εύκολα στις εκάστοτε περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές προδιαγραφές που τίθενται από το χρήστη.

Η αξιολόγηση βασίζεται σε δύο κύριους άξονες: τον Περιβαλλοντικό και τον Οικονομικό. Ο περιβαλλοντικός άξονας χωρίζεται σε 5 περιβαλλοντικά ζητήματα που εμπεριέχουν τη χρήση γης, την κατανάλωση νερού, ενέργειας και υλικών, καθώς και την Υγεία & Ασφάλεια. Ο οικονομικός άξονας περιλαμβάνει τη συνεισφορά στην Τοπική Οικονομία, την αποδοτικότητα, την προσαρμοστικότητα, τα λειτουργικά κόστη και το κόστος κεφαλαίου.

Έχοντας ορίσει τους άξονες και τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η επίδοση, χρειάζεται να καθοριστεί η βαρύτητα του κάθε κριτηρίου. Όσον αφορά την περιβαλλοντική διάσταση, οι συντελεστές που έχουν επιλεγεί για τον καθορισμό της βαρύτητας είναι η χωρική κλίμακα, η διάρκεια και η ένταση των επιπτώσεων που προκαλούνται. Κάθε συντελεστής βαρύτητας βαθμολογείται σε μία κλίμακα από 1 έως 3 για κάθε περιβαλλοντικό κριτήριο. Στην περίπτωση της οικονομικής διάστασης, οι συντελεστές βαρύτητας για κάθε κριτήριο ορίζονται από τον ίδιο το χρήστη, βάσει των στόχων και απαιτήσεων που θέτει.

Η τελική επίδοση του κτηρίου παρουσιάζεται με τη μορφή ιστογράμματος που αποτελείται από 6 άξονες (5 για την περιβαλλοντική επίδοση και 1 για την οικονομική). Τα αποτελέσματα ανά άξονα συγκρίνονται αυτόματα με τη μέγιστη δυνατή βαθμολογία, έτσι ώστε να μπορεί ο χρήστης να αξιολογεί αν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του. Σε αντίθετη περίπτωση, μπορεί να αναθεωρήσει τους συντελεστές βαρύτητας, τις παραμέτρους σχεδιασμού και τους στόχους που θέτει.

www.uest.gr/suscon/

Αειφόρος Κατασκευή στο Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα μέσω της Ολοκληρωμένης Πολιτικής Προϊόντων

Editorial

Η Οδηγία 2002/91 για την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων έχει ως στόχο τη βελτίωση της απόδοσης στα κτήρια της Ε.Ε., θέτοντας το πλαίσιο για την ανάπτυξη σε κάθε χώρα μιας Εθνικής μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της ολοκληρωμένης ενεργειακής απόδοσης ενός κτηρίου. Η οδηγία υποχρεώνει μεταξύ άλλων τα κράτη-μέλη να προσδιορίσουν τη μορφή του δελτίου ενεργειακής ταυτότητας που θα χρησιμοποιήσουν, τις ενεργειακές βαθμίδες (Α, Β, Γ, ..), τη βαθμίδα της κλίμακας τις απαιτήσεις της οποίας θα πρέπει να πληρούν τα νέο-ανεγειρόμενα κτήρια κ.α. Η προθεσμία για την ενσωμάτωση της Οδηγίας στην Εθνική νομοθεσία των κρατών-μελών ήταν η 4η Ιανουαρίου 2006. Ωστόσο, η Ελλάδα μην έχοντας ακόμα ολοκληρώσει τη διαδικασία ενσωμάτωσης αναμένεται να καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και να κληθεί να πληρώσει χρηματικό πρόστιμο για όσο διάστημα μεσολαβήσει μέχρι την ενσωμάτωση των απαιτήσεων της Οδηγίας στο Εθνικό της δίκαιο.

Διαγωνισμός Αειφόρου Κατασκευής στην Κύπρο

Ο Διαγωνισμός Αειφόρου Κατασκευής στην Κύπρο προκηρύχθηκε την 1η Νοεμβρίου 2007, με την προθεσμία υποβολής προτάσεων να ορίζεται στις 18 Ιανουαρίου 2008.

Οι κατηγορίες έργων οι οποίες ορίστηκαν στο πλαίσιο του διαγωνισμού είναι το κτήριο και το έργο υποδομής ή διάπλασης εξωτερικών χώρων. Τα κριτήρια αξιολόγησης για το βραβείο αειφόρου κατασκευής κτηρίου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: περιβαλλοντική, ενεργειακή, κοινωνική, οικονομική διάσταση και ενοποίηση σχεδιασμού (οργανικός σχεδιασμός ολοκληρωμένου φάσματος μελέτης).

Τα αντίστοιχα κριτήρια για το βραβείο αειφόρου κατασκευής έργου υποδομής ορίστηκαν ως εξής: περιβαλλοντική, ενεργειακή, κοινωνική, οικονομική διάσταση, αισθητική & χωροταξία και καινοτομία.

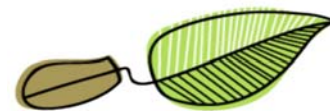
Το Διαγωνισμό στηρίζουν η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, το Ειδικό Ταμείο για την Προώθηση και Ενθάρρυνση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και γενικά της Εξοικονόμησης Ενέργειας, καθώς και η εταιρεία Cybarco P.L.C η οποία αποτελεί και ένα από τους συνδιοργανωτές του διαγωνισμού.

Η υποβολή των προτάσεων είναι ανοιχτή σε μελετητικά γραφεία, κατασκευαστικές εταιρείες/ εταιρείες ανάπτυξης γης, τελικούς χρήστες που διαχειρίζονται φιλικά προς το περιβάλλον έργα, καθώς και φορείς του δημοσίου που εμπλέκονται στη μελέτη, κατασκευή ή επίβλεψη έργων.

Η επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού αποτελείται από φορείς της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, της Υπηρεσίας Ενέργειας, του Τμήματος Δημοσίων Έργων, του Τεχνικού Επιμελητηρίου, των Συλλόγων Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων, καθώς και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Διαγωνισμός Αειφόρου Κατασκευής στην Ελλάδα

Σχετικά με τον Ελληνικό Διαγωνισμό, οι ακόλουθες δράσεις έχουν πραγματοποιηθεί:

Στην Ελλάδα, επιτυχία του προγράμματος αποτέλεσε η ένταξη του βραβείου αειφόρου κατασκευής στα Ελληνικά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον που διοργανώνονται από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΑ.Σ.Ε.Π.ΠΕ.) και αποτελούν τμήμα των αντίστοιχων Ευρωπαϊκών. Απώτερο στόχο της προσπάθειας αυτής των Ελλήνων εταιρών αποτέλεσε η μεγαλύτερη δημοσιοποίηση του διαγωνισμού και η πιθανή δημιουργία μόνιμης κατηγορίας «Αειφόρες Κατασκευές» στα Βραβεία.

Το βραβείο αειφόρου κατασκευής χωρίζεται σε δύο υποκατηγορίες: κτήρια και οδικά έργα.

Το βραβείο κτηρίου θα απονεμηθεί στον οργανισμό που έχει συμμετάσχει στην κατασκευή ή που είναι τελικός χρήστης και διαχειρίζεται το κτήριο που πληροί τα περισσότερα κριτήρια αειφορίας στη χώρα (λαμβάνεται υπόψη η περιβαλλοντική, ενεργειακή, οικονομική και κοινωνική διάσταση, καθώς και θέματα αισθητικής & χωροταξίας). Το κτήριο αυτό μπορεί να είναι υφιστάμενο ή νεοαναγειρόμενο και να εξυπηρετεί χρήσεις είτε του ιδιωτικού είτε του δημόσιου τομέα.

Αντίστοιχα, το βραβείο αειφόρου κατασκευής οδικού έργου θα απονεμηθεί στον οργανισμό που έχει συμμετάσχει στην κατασκευή ή που διαχειρίζεται το οδικό έργο που πληροί τα περισσότερα κριτήρια αειφορίας στην Ελλάδα (λαμβάνεται υπόψη η περιβαλλοντική, ενεργειακή, οικονομική και κοινωνική διάσταση, καθώς και η καινοτομία. Το έργο αυτό μπορεί να είναι υφιστάμενο ή υπό κατασκευή.

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2007, με την προθεσμία υποβολής να ορίζεται στις 10 Δεκεμβρίου 2007. Στο τέλος της προθεσμίας δόθηκε μία παράταση για την υποκατηγορία του κτηρίου μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2008.

Η πρωτοβουλία αυτή του προγράμματος SUSCON προσέλκυσε το ενδιαφέρον της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η οποία και διοργάνωσε συνάντηση το Σεπτέμβριο του 2007 για να συζητηθεί η πιθανότητα ένταξης της κατηγορίας αειφόρου κατασκευής στα Ευρωπαϊκά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον.

Στη συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, πήραν μέρος εκπρόσωποι από την ομάδα έργου του προγράμματος, τις Γενικές Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, Μεταφορών & Ενέργειας και Επιχειρήσεων & Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Βραβείων από Σλοβενία, Ιταλία και Λουξεμβούργο.

Τόσο η πρωτοβουλία της Ελλάδας όσο και τα πρακτικά της συνάντησης στις Βρυξέλλες συζητήθηκαν στην ετήσια συνάντηση της Συντονιστικής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Βραβείων, που πραγματοποιήθηκε στη Σουηδία, το Δεκέμβριο του 2007. Εκεί συμφωνήθηκε ότι για να αποφασιστεί η δημιουργία νέας κατηγορίας, αυτή της “αειφόρου κατασκευής”, στα Ευρωπαϊκά Βραβεία, θα πρέπει πρώτα εφαρμοστεί σε πιλοτικό επίπεδο από κάποιες χώρες εθελοντικά, προκειμένου να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα και να καθοριστούν οι προδιαγραφές.

Επόμενες Ενέργειες

Σχετικά με την εξέλιξη του έργου στο επόμενο χρονικό διάστημα αναμένονται τα ακόλουθα:

Τελετή Απονομής

Οι Τελετές Απονομής τόσο του Ελληνικού όσο και του Κυπριακού Διαγωνισμού θα πραγματοποιηθούν το Μάιο του 2008. Στην Ελλάδα, το βραβείο αειφόρου κατασκευής θα απονεμηθεί στην Τελετή των Ελληνικών Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον που θα πραγματοποιηθεί στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών υπό την αιγίδα σημαντικών χορηγών επικοινωνίας. Στην Κύπρο, η απονομή του βραβείου θα συνδυαστεί με τη διοργάνωση εκδήλωσης γύρω από τα θέματα αειφόρου κατασκευής.

Συνάντηση Συμβουλευτικής Επιτροπής

Συναντήσεις των Συμβουλευτικών Επιτροπών και στις δύο χώρες θα πραγματοποιηθούν το Μάρτιο του 2008 προκειμένου να συζητηθεί η δομή του εργαλείου που αναπτύχθηκε για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής απόδοσης των κτηρίων.

Συνάντηση προγράμματος

Η τέταρτη συνάντηση μεταξύ των εταιρών του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί στην Κύπρο το Φεβρουάριο του 2008 προκειμένου να συζητηθεί η πρόοδος του έργου και να συντονιστούν οι επόμενες ενέργειες.

Πιλοτική εφαρμογή του εργαλείου

Οι δύο κατασκευαστικές εταιρείες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, η ΕΔΡΑΣΗ και η CYBARCO, θα εφαρμόσουν το λογισμικό που αναπτύχθηκε για την αξιολόγηση του οικολογικά φιλικού ποσοστού δύο έργων της επιλογής τους. Με βάση τα αποτελέσματα από την πιλοτική εφαρμογή θα εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα σχετικά με τις βελτιωτικές ενέργειες που μπορούν να γίνουν προκειμένου να βελτιωθεί η περιβαλλοντική επίδοση των επιλεγμένων έργων

Αφού προηγηθούν οι απαραίτητες διορθώσεις στο λογισμικό, στη συνέχεια θα διανεμηθεί στον κατασκευαστικό κλάδο τόσο της Ελλάδας όσο και της Κύπρου.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα:
www.uest.gr/suscon/

